

Zmarł prof. Józef Szymczak

Z głębokim żalem informujemy, że 12 września 2024 r. zmarł prof. dr hab. Józef Szymczak, kierownik Katedry i Zakładu Bromatologii naszej uczelni w latach 1976-1998.

Prof. dr hab. Józef Szymczak urodził się 4 lipca 1928 r. w Ligocie k. Pleszewa. Naukę rozpoczął w 1935 r. w Publicznej Szkole Powszechnej w Ligocie. II wojna światowa przerwała edukację szkolną, dlatego w okresie okupacji naukę z zakresu szkoły podstawowej uzupełniał samodzielnie z pomocą rodziny korzystając z dostępnych mu książek. W 1945 r. rozpoczął naukę w I Gimnazjum i Liceum Męskim w Ostrowie Wielkopolskim w klasie matematyczno-fizycznej. W latach 1945-1948 był aktywnym działaczem w Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici”. Do działalności tej został zachęcony przez starszych kolegów, którzy działali w tej organizacji jeszcze przed wojną, współpracując ze Stanisławem Mikołajczykiem, działaczem ludowym, a później z premierem Rządu Londyńskiego. W 1949 r. rozpoczął studia na Oddziale Farmaceutycznym Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu, w 1950 r. przemianowanym na Wydział w Akademii Medycznej. W 1953 r. uzyskał dyplom magistra farmacji.

Pracę na Uczelni rozpoczął w 1952 r. jako student IV roku na stanowisku zastępcy asystenta w Zakładzie Nauki o Środkach Spożywczych, którym kierowała prof. Maria Jasińska. W czasie studiów prof. J. Szymczak brał udział w działalności organizacji młodzieżowych: Koło Farmaceutów i ZMP, a później w związkach zawodowych. W działalności na Uczelni J. Szymczak dużo czasu i zapału poświęcił organizowaniu Zakładu i Katedry Bromatologii dla stworzenia warunków do pracy dydaktycznej i naukowej. Za fundusze przyznawane przez Uczelnię oraz z dotacji uzyskiwanych na badania w ramach problemów rządowych Komitetu Badań Naukowych i Fundacji Nauki Polskiej, prof. zdołał stworzyć wyposażenie pracowni chromatografii gazowej i spektrometrii absorpcji atomowej oraz komputery dające możliwość podejmowania wykonywania nowoczesnych badań.

Prof. J. Szymczak stopień doktora farmacji uzyskał w 1964 r. na podstawie pracy pt. „Zawartość aminokwasów w niektórych gatunkach grzybów jadalnych”, a stopień doktora habilitowanego z zakresu bromatologii uzyskał w 1980 r. na Wydziale Farmaceutycznym w Poznaniu. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1989 r., a w 1996 stanowisko profesora zwyczajnego. W rozwijaniu kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pomogły Mu odbyte staże na Politechnice Łódzkiej, Politechnice Gdańskiej oraz Uniwersytecie w Clermont Ferrand we Francji w latach 1967-1968. W roku 1974 uzyskał II stopień specjalizacji z zakresu bromatologii. Prof. dr hab. J. Szymczak pracował również czynnie jako farmaceuta w aptece w latach 1959-1962.

Zainteresowania i problematyka wykonywanych badań były bardzo różnorodne i koncentrowały w kilku grupach. W dziedzinie badań składu chemicznego i wartości odżywczych produktów spożywczych, wyróżniające były tematy związane z analizą białek i lipidów grzybów jadalnych. W badaniach analitycznych i rozwijaniu chromatograficznych metod analitycznych prof. J. Szymczak bardzo szeroko zajmował się chromatografią gazową olejków eterycznych, substancji lipidowych, głównie kwasów tłuszczowych w materiałach roślinnych i tkankach zwierzęcych, oznaczanych również w aspekcie wpływów czynników żywieniowych, stosowania leków oraz oddziaływania szkodliwych substancji obcych np. pestycydów i metali ciężkich. Badania zawartości ołowiu, kadmu i rtęci były wykonywane przy

współpracy z różnymi instytucjami jak: Państwowy Zakład Higieny w Warszawie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Instytut Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, KGHM w Lubiniu. Prace te były dotowane w ramach programów rządowych i przez Kombinat Miedziowy oraz przez Komitet Badań Naukowych. Dorobek naukowy prof. Szymczaka jest zawarty w ponad 80 publikacjach, 2 zastrzeżeniach patentowych i w ponad 50 doniesieniach na zjazdach i sympozjach naukowych.

Działalność dydaktyczna prof. J. Szymczaka w okresie 45 lat pracy głównie dotyczyła nauczania bromatologii studentów Wydziału Farmaceutycznego, ale również przez kilka lat początkowych obejmowała zajęcia z chemii toksykologicznej oraz chemii analitycznej w zakresie chromatografii gazowej. Profesor brał bardzo aktywny udział w działalności organizacyjnej Uczelni, będąc wybieranym przedstawicielem pomocniczych pracowników naukowych do Rady Wydziału Farmaceutycznego, do Senatu AM, a później do wielu komisji wydziałowych i uczelnianych.

Profesor był członkiem Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, sekretarzem Oddziału Wrocławskiego oraz członkiem Zarządu Sekcji Analitycznej, a także jej przewodniczącym. Był również członkiem Polskiego Towarzystwa Toksykologicznego, gdzie pełnił funkcję przewodniczącego Zarządu Oddziału Wrocławskiego.

Uznanie działalności naukowej prof. J. Szymczaka wyraziło się mianowaniem Go na członka Komisji Bromatologicznej Komitetu Chemii Analitycznej PAN oraz członka Komisji Higieny Żywności i Żywienia, Komitetu Żywienia Człowieka PAN.

Dowodem uznania aktywnej działalności są przyznane Mu odznaczenia państwowe, uczelniane oraz przyznawane przez Towarzystwa. Otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, Medal 30-lecia PRL, Medal 40-lecia PRL, odznakę „Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia”, Złotą Odznakę Honorową Academia Medica Vratislaviensis, Srebrny Medal Jubileuszowy 50-lecia Wydziału Farmaceutycznego AM we Wrocławiu, Medal Pamiątkowy z okazji 25-lecia Wrocławskiego Oddziału PTFarm, Złotą Odznakę Związku Nauczycielstwa Polskiego, Medal im. I. Łukasiewicza.

Pogrzeb odbędzie się na Cmentarzu Osobowickim w dniu 21 września 2024 r. o godzinie 13.50. Uroczystość rozpocznie się mszą świętą w kaplicy na terenie cmentarza.